

Poznań, 08.08.2014 r.

WOO-II.4210.5.2014.MB.9

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r. poz. 267 t.j. ze zm.), dalej *k.p.a.*, w związku z art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2013 r., poz. 1235 t.j. ze zm.), dalej *ustawa o oś*, zawiadamiam strony postępowania o wydaniu w dniu 07.08.2014 r. postanowienia, którego treść podaję niżej.

Doręczenie ww. postanowienia stronom uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Art. 49 k.p.a. Strony mogą być zawiadamiane o decyzjach i innych czynnościach organów administracji publicznej przez obwieszczenie lub w inny zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości sposób publicznego ogłaszania, jeżeli przepis szczególnie tak stanowi; w tych przypadkach zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Art. 74 ust. 3 ustawy o oś. Jeżeli liczba stron postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przekracza 20, stosuje się przepis art. 49 kodeksu postępowania administracyjnego.

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
Zgromy
Zbigniew Górniewski
Koordynator Oddziałowego Stanowiska
Leni Oddziaływania Przedsięwzięć Liniiowych

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 63 ust. 2, art. 75 ust. 6 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) oraz art. 123 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), w toku postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczętego na wniosek Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A. z siedzibą w Warszawie, ul. Marcina Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa, w imieniu którego działającego pełnomocnik – Pan Maciej Nowakowski z Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A., Pionu Wsparcia Prac Geologicznych, Dział Ochrony Środowiska,

postanawiam

stwierdzić brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia polegającego na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obrębie obszaru koncesji Nr 32/96/p Kórnik-Środa.

UZASADNIENIE

W dniu 08.04.2014 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu wpłynął wniosek z 07.04.2014 r., znak: DWS/ZG/2842.2(6).14 o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obrębie obszaru koncesji Nr 32/96/p Kórnik-Środa Wlkp.

Do wniosku została dołączona m.in. karta informacyjna przedsięwzięcia, dalej *kip*, sporządzona zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.), dalej *ustawa o oś*, w trzech egzemplarzach wraz z jej zapisem w formie elektronicznej na informatycznym nośniku danych oraz mapa sytuacyjno-wysokościowa w skali 1:100 000.

Przedmiotowe przedsięwzięcie, na podstawie § 3 ust. 1 pkt. 43 lit. c rozporządzenia Rady Ministrów z 9.11.2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.), zalicza się do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko może być stwierdzony.

Zgodnie z decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. MłR. Z 2014 r., poz. 25) m.in. działka nr ewid. 3083/2, miejscowość Środa Wielkopolska, powiat średzki, na której częściowo realizowane będzie przedsięwzięcie stanowi teren zamknięty. W związku z tym, zgodnie z art. 75 ust. 6 *ustawy o oś*, organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dla całego przedsięwzięcia realizowanego w części na terenie zamkniętym, jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Pismem z 16.04.2014 r., znak: WOO-II.4210.5.2014.MB.1 wezwano pełnomocnika Inwestora o uzupełnienie braków formalnych występujących we wniosku. Uzupełnienie przedłożono w dniu 24.04.2014 r. czyniąc zadość wezwaniu.

Tutejszy organ, na podstawie art. 50 §1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), dalej *k.p.a.*, wystąpił pismem z 12.06.2014 r. o uzupełnienie treści *kip*. 02.07.2014 r. do organu wpłynęło uzupełnienie czyniąc zadość wezwaniu.

Pismem z 16.07.2014 r. Inwestor wystąpił o zmianę nazwy przedmiotowego przedsięwzięcia na „poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obrębie obszaru koncesji Nr 32/96/p Kórnik-Środa”. Zmiana nazwy przedsięwzięcia nie wiąże się ze zmianą zakresu wniosku.

Analizując wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wraz z *kip* pod kątem uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zawartych w art. 63 ust. 1 *ustawy o oś* stwierdzono, co następuje.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt. 1 *ustawy o oś* ustalono, iż zakres i charakter planowanego przedsięwzięcia dotyczy poszukiwania i rozpoznawania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w obrębie obszaru koncesji Nr 32/96/p Kórnik-Środa. Celem geologicznym są przede wszystkim twory permu oraz karbonu. W *kip* wyjaśniono, iż zakres zmian z jakimi Inwestor wystąpi do Ministra Środowiska o zmianę posiadanej koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin obejmował będzie: prace sejsmiczne 2D o łącznej długości profili sejsmicznych do 200 km, prace sejsmiczne 3D o łącznej powierzchni wzbudzenia do 300 km², prace wiertnicze w ilości 7 otworów wiertniczych, przeprowadzenie próbnej eksploatacji nawierconych złóż w celu przygotowania dokumentacji złóż. Prace sejsmiczne wykonywane będą przy użyciu wibratorów, bądź materiałów wybuchowych.

Z uwagi na skalę przedsięwzięcia oraz wielkość zajmowanego terenu, odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. a *ustawy o oś* należy stwierdzić, iż obszar koncesyjny zajmuje powierzchnię ok. 747,79 km². Wykonywane w ramach koncesji wiercenia mają charakter punktowy, ograniczony ściśle do bezpośredniego otoczenia planowanych wiertni, których powierzchnia wynosić będzie maksymalnie ok. 3 ha. Ponadto, konieczne może się okazać wykonanie drogi dojazdowej do terenu wiertni o szerokości ok. 3-3,5 m. Inwestor prowadzić będzie prace geologiczne o charakterze liniowym wzdłuż wyznaczonych profili, których celem będzie wykonanie m.in. zdjęcia sejsmicznego, a do których wykorzystywane będą w szczególności sieci istniejących dróg lokalnych, polnych, przecinek leśnych lub duktów przeciwpożarowych. W *kip* opisano zakres prac związanych z pracami geofizycznymi planowanymi na terenie koncesji.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. c *ustawy o oś* stwierdzono, iż celem inwestycji jest odkrycie złóż zasobów naturalnych paliw kopalnych, a jego realizacja jednocześnie wiązać się będzie z wykorzystaniem zasobów naturalnych w postaci wody niezbędnej do wykonania i uzupełnienia płuczki wiertniczej i zabiegów w odwiercie oraz paliwa do pracy urządzeń wiertniczych. Inwestor przewiduje wykorzystywanie ok. 30 m³/dobę wody w trakcie wiercenia odwiertu i ok. 500 m³ na zabiegi specjalne w jednym otworze oraz ok. 4 600 kg/dobę paliwa, jak również ok. 80 l/dobę olejów lub smarów w przypadku urządzenia wiertniczego o napędzie spalinowym. Woda dostarczana będzie za pomocą beczkowozów, z sieci wodociągowej, bądź z własnego ujęcia w zależności od dostępności lokalnej infrastruktury. Zbiorniki paliwa usytuowane zostaną na terenie wiertni w obwałowaniu o wysokości ok. 0,5 m, zaizolowanym folią i utwardzonym. W ten sposób zminimalizowane zostanie ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w wyniku rozszczelnienia lub wycieku paliw ze zbiorników.

W związku z zapisami art. 63 ust 1 pkt 1 lit. e *ustawy o oś*, dotyczących ryzyka wystąpienia poważnej awarii należy stwierdzić, że ze względu na ilości magazynowanych i znajdujących się w instalacji substancji niebezpiecznych, przedmiotowe przedsięwzięcie polegające na poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż ropy naftowej i gazu ziemnego nie kwalifikuje się do zakładu o dużym ryzyku, ani też do zakładu o zwiększonym ryzyku awarii. W *kip* opisano natomiast mogące potencjalnie wystąpić sytuacje awaryjne oraz przedstawiono metody działania im przeciwdziałające. Jednocześnie, w dokumentacji wyjaśniono, że głowica otworu wyposażona będzie w prewentery zapobiegające wystąpieniu erupcji.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. h i pkt. 3 lit. e *ustawy o oś* zważono, iż obszar koncesyjny obejmuje gminy Żerków, Kleszczewo, Puszczykowo, Kostrzyn, Kórnik, Mosina, Poznań, Zaniemyśl, Nowe Miasto nad Wartą, Dominowo, Krzykosy, Środa Wielkopolska, Miłosław, Nekla, Września województwa wielkopolskiego. W *kip* przedstawiono stan środowiska w poszczególnych gminach.

Nawiązując do art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. b *ustawy o oś* stwierdzono, iż z uwagi na lokalizację inwestycji w znacznej odległości od granicy państwa, należy wykluczyć ewentualne transgraniczne oddziaływanie przedmiotowego przedsięwzięcia na poszczególne elementy przyrodnicze.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. b, c, f oraz j *ustawy o oś*, stwierdzono, że w zasięgu granic obszaru koncesyjnego, nie ma zlokalizowanych uzdrowisk, ani też obszarów ochrony uzdrowiskowej, wybrzeży, obszarów górskich i terenów, na których standardy jakości środowiska zostały przekroczone.

Nawiązując do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. d *ustawy o oś* zważono, iż realizacja przedmiotowego przedsięwzięcia wiąże się ze zmianą warunków akustycznych na terenach położonych wokół planowanej inwestycji. Prace terenowe trwać będą od kilku do kilkunastu miesięcy. Każda z planowanych metod prac sejsmicznych związana jest z krótkotrwałym oddziaływaniem na środowisko w trakcie przejazdu oraz pracy grupy wibratorów, bądź w

momencie detonacji ładunków wybuchowych. Nie stanowią one zagrożenia dla klimatu akustycznego w pobliżu terenu inwestycji. Wpływ na warunki akustyczne na terenach położonych wokół planowanej inwestycji będą miały prace wiertnicze. Zgodnie z treścią *kip*, dominującymi źródłami hałasu będą maszyny i urządzenia wykorzystywane do wiercenia otworów poszukiwawczych, przede wszystkim wiertnica, silniki spalinowe, pompy i agregaty prądotwórcze służące do jej zasilania. Prace wiertnicze prowadzone będą całodobowo.

W związku z tym, iż specyfika prac poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów, nie pozwala na wskazanie szczegółowej lokalizacji planowanych prac geologicznych na etapie postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, Inwestor zadeklarował, iż prace wiertnicze prowadzone będą w odległościach większych niż ich ponadnormatywne oddziaływanie akustyczne na środowisko. W celu potwierdzenia zachowania akustycznych standardów jakości środowiska, niezależnie od lokalizacji urządzenia wiertniczego względem terenów chronionych akustycznie, po jego uruchomieniu wykonane zostaną kontrolne pomiary hałasu, które pozwolą na określenie obszarów wokół wiertni zagrożonych ponadnormatywną emisją hałasu. Na podstawie analiz, w razie konieczności dobrane zostaną odpowiednie zabezpieczenia przeciwhałasowe zapewniające zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie przed hałasem. Dostępne środki przeciwhałasowe to przede wszystkim ekrany akustyczne, błaty dźwiękochłonne do oszalowania szybu wiertni, usypywanie wałów ziemnych wokół wiertni, czy rodzaj zasilania urządzenia wiertniczego. Należy także zauważyć, iż wszystkie obiekty kubaturowe znajdujące się na terenie wiertni mogą również spełniać rolę ekranów akustycznych, więc ich odpowiednia lokalizacja może obniżyć emisję hałasu do środowiska. Osiągnięcie dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach chronionych akustycznie zostanie potwierdzone kolejnymi pomiarami hałasu przeprowadzonymi po zastosowaniu środków przeciwhałasowych.

Oddziaływanie akustyczne będzie miało miejsce także na etapie testów produkcyjnych, podczas których głównym źródłem hałasu emitowanego do otoczenia będą stacjonarne agregaty prądotwórcze. Inwestor zadeklarował, iż agregaty umieszczone będą w kontenerach dźwiękochłonnych. Jak podano w karcie informacyjnej przedsięwzięcia, proces ten nie będzie naruszał akustycznych standardów jakości środowiska.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzono, iż prowadzenie planowanej działalności w sposób opisany w *kip* nie będzie powodować ponadnormatywnej emisji hałasu do środowiska, a zatem akustyczne standardy jakości środowiska będą zachowane.

W *kip* przedstawiono obliczenia wielkości emisji oraz obliczenia rozprzestrzeniania w powietrzu takich substancji jak: pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek węgla, oraz benzo(a)piren. Przedstawiono także obliczenia opadu pyłu. Źródłem emisji ww. substancji do powietrza w miejscu wiercenia poszukiwawczych i rozpoznawczych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na terenie koncesji Kórnik-Środa będzie kotłownia o mocy znamionowej 375 kW oraz spalanie oleju napędowego w agregatach prądotwórczych. Na terenie wiertni zostaną zainstalowane cztery agregaty prądotwórcze, jednakże założono, iż jednocześnie pracować będą tylko dwa, pozostałe stanowić będą awaryjne źródło energii. Z informacji przedstawionych przez Inwestora wynika, iż otwory poszukiwawcze zostaną zlokalizowane w obrębie terenów o rolniczo-leśnym charakterze. Spośród urządzeń wiertniczych stosowanych przez Inwestora, do prac wiertniczych na analizowanym terenie zostanie wybrane urządzenie wykorzystywane najczęściej do tego typu prac, charakteryzujące się reprezentatywną emisją substancji do powietrza.

Przedstawiona analiza rozprzestrzeniania substancji w powietrzu wykazała, że wielkości emisji ww. substancji nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031)

oraz wartości odniesienia substancji w powietrzu, w tym dopuszczalnych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz.87) poza terenem wiertni.

W powyższej analizie pomięto emisję związaną z napełnianiem i magazynowaniem zbiorników na paliwo z uwagi na niską prężność par, emisję związaną z ruchem pojazdów po terenie inwestycji z uwagi na jej niezorganizowany charakter oraz emisję ze spalania gazu w pochodni ze względu na fakt, iż na pochodnię kierowany jest jedynie nadmiar gazu towarzyszący procesowi opróbowania złoża oraz zabiegom specjalnym, zmierzającym do udostępnienia odkrytego złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, a także zrzuty występujące w czasie awaryjnego lub nieorganizowanego wyłączenia poszczególnych elementów instalacji, jak i ze względu na jej niezorganizowany charakter. Ponadto, spalanie gazu zrzutowego w pochodni ma na celu zapobiegnięcie bezpośredniemu wprowadzeniu do atmosfery składników gazu ziemnego tj. metanu i wyższych węglowodorów, a także innych składników gazu ziemnego.

Biorąc powyższe pod uwagę, a także uwzględniając działania podejmowane przez Inwestora na etapie eksploatacji inwestycji takie jak: wykorzystywanie paliw o najwyższych parametrach jakościowych, wykorzystywanie do spalania w kotłowni paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisji oraz ograniczanie czasu emisji do niezbędnego minimum, należy stwierdzić, iż przedmiotowe przedsięwzięcie nie będzie stanowiło zagrożenia dla stanu powietrza w rejonie wiertni.

Nawiązując do art. 63 ust. 1 pkt 3 lit. c, e *ustawy o oś* przeanalizowano również, że na etapie prowadzenia badań geofizycznych, z uwagi na krótkotrwały i rozproszony charakter tych działań, etap ten nie będzie stanowił zagrożenia dla stanu jakości powietrza w obszarze koncesji. Wobec powyższego, odnosząc się również do art. 63 ust. 1 pkt 1 lit. b *ustawy o oś*, ustalono, iż przedmiotowa Inwestycja nie powinna powodować kumulowania się oddziaływań przedsięwzięć znajdujących się na obszarze koncesji.

Z *kip* wynika, iż w trakcie realizacji inwestycji powstawać będą odpady zarówno niebezpieczne jak i inne niż niebezpieczne. Zgodnie z przedstawionymi informacjami odpady niebezpieczne gromadzone będą selektywnie w oznakowanych, szczelnych pojemnikach lub zbiornikach ustawionych na nieprzepuszczalnym podłożu, np. utwardzonym i uszczelnionym geomembraną. W razie konieczności miejsce to będzie zadaszone oraz zabezpieczone przed dostępem osób trzecich. Odpady inne niż niebezpieczne będą magazynowane selektywnie, a następnie przekazywane uprawnionym odbiorcom do właściwego zagospodarowania. W fazie realizacji będą powstać odpady związane z procesem technologicznym, tzw. odpady wydobywcze, takie jak woda złożowa, płuczki wiertnicze i inne odpady wiertnicze np. z zabiegów specjalnych. Gromadzone będą one w szczelnych stalowych zbiornikach i sukcesywnie odbierane przez wyspecjalizowaną firmę, zajmującą się tego typu odpadami. Postępowanie z odpadami będzie zgodne z programem gospodarowania odpadami wydobywczymi. W celu zmniejszenia ilości odpadów wydobywczymi Inwestor planuje oddzielać fazę stałą stosowanych płuczek od fazy ciekłej poprzez system sit wibracyjnych, wirówek, odmulaczy i odpiaskaczy. Uzyskana w ten sposób faza płynna będzie w miarę możliwości ponownie wykorzystywana. Z powyższego wynika, iż gospodarowanie odpadami będzie zgodne z zapisami ustawy z 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21 ze zm.).

W granicach koncesji znaczenie użytkowe mają wody czwartorzędowe, neogeńskie oraz paleogeńskie. Poziomy użytkowe występują na różnych głębokościach, o różnym stopniu naturalnej izolacji od powierzchni terenu. Z informacji przedstawionych w *kip* wynika, że w granicach koncesji znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin, nr 144 Wielkopolska Dolina Kopalna, 143 Subzbiornik Inowrocław-Gniezno.

Nawiązując do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. a, d, i oraz g *ustawy o oś*, w granicach koncesji znajdują się obszary wodno-błotne i inne obszary o płytkim zaleganiu wód podziemnych, obszary objęte ochroną, w tym strefy ochronne ujęć wód np. ujęcie wody Mosina-Krajkowo zaopatrujące w wodę aglomerację poznańską i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, jeziora oraz obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub archeologiczne. Jak wynika z wyjaśnień Inwestora, nie wyklucza on lokalizowania odwiertów na terenie stref ochronnych zbiorników wód śródlądowych oraz stref ochronnych ujęć wód podziemnych o ile decyzje lub akty ustanawiające te strefy nie będą zakazywały takich działań. Jednocześnie wyjaśnił, że w przypadku możliwości prowadzenia takich prac, wykonywane one będą z zachowaniem wszelkich ograniczeń określonych w tych dokumentach. Ponadto, nie będzie prowadził wierceń na obszarach wodno-błotnych i torfowiskach. Natomiast w przypadku stwierdzenia wysokiego poziomu wód gruntowych, zleci badania geotechniczne w celu ustalenia ekonomicznej opłacalności wykonania placu wiertni i możliwości posadowienia urządzenia wiertniczego, np. na nasypie z zastosowaniem rowów opaskowych.

Prace wiertnicze obejmować będą wiercenie otworu, rurowanie i cementowanie rur okładzinowych oraz zabiegi specjalne. Następnie przeprowadzona zostanie próbną eksploatacją w ramach której konieczne może się okazać wybudowanie infrastruktury technicznej. W procesie wiercenia płuczka wiertnicza ma na celu m.in. chłodzenie świdra i smarowanie przewodu wiertniczego, oczyszczanie dna otworu i wynoszenie zwiercin, wywieranie przeciwcisnienia w otworze uniemożliwiającego wypływ płynów złożowych na powierzchnię, iltowanie ścian otworu polegające na tworzeniu na ściankach otworu cienkiej nieprzepuszczalnej warstwy osadu, która zapobiega migracji płuczki, osypywaniu się ścian otworu lub tworzenie się kawern, zmniejszenie ciężaru przewodu wiertniczego i rur okładzinowych oraz zapobieganie ich korozji. W celu zminimalizowania poboru wody i powstawania odpadów, płuczka wiertnicza będzie przepuszczana przez system oddzielenia fazy stałej od płynnej, a po oczyszczeniu zostanie skierowana do ponownego obiegu zamkniętego. W miarę zwiększania głębokości otworu modyfikowany będzie skład płuczki tak, aby jej właściwości odpowiadały warunkom panującym w odwiercie. Właściwie dobrana płuczka stanowić będzie ochronę prowadzonego wiercenia przed zjawiskami zachodzącymi w odwiercie w trakcie przewiercania skał. Ponadto, w trakcie pogłębiania odwiertu okresowo zapuszczane będą do niego rury okładzinowe, które stanowić będą kolejne zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem wód podziemnych, izolując przewiercane poziomy wodonośne. Rury to zostaną ponadto zacementowane na całej długości, co odizoluje odwiert i rozpoznawane skały perspektywiczne od przewierczanych warstw wodonośnych i nadległych warstw płonnych oraz zapobiegnie w ten sposób kontaktowi wód podziemnych z różnymi poziomami wodonośnymi. Tak wykonana konstrukcja odwiertu stanowić będzie zabezpieczenie warstw wodonośnych przed ich łączeniem, przedostaniem się do nich węglowodorów i cieczy używanych w zabiegach specjalnych udostępniających złożo. Jednocześnie w *kip* wyjaśniono, że szczelność izolacji będzie sprawdzana przez wykonanie próby szczelności kolumny rur i próby chłonności w bucie rur kolumny izolującej.

Po dowierceniu się do poziomu złożowego, wykonane zostanie udostępnienie złożo, w celu określenia jego zasobów, np. poprzez perforację rur okładzinowych, tłokowanie oraz zabiegi stymulacyjne. Według zapisów *kip*, w ramach przedmiotowej koncesji Inwestor nie będzie prowadził wielkoskalowego zabiegu szczelinowania hydraulicznego. Jednakże, w celu udostępnienia złóż prowadzone będą zabiegi stymulacyjne (specjalne), do których należą m.in. szczelinowanie hydrauliczne lub kwasowanie. Konieczność zastosowania i skład substancji chemicznych zabiegu specjalnego ustalony zostanie po odwierceniu złożo i rozpoznaniu budowy skał zbiornikowych. Substancje niezbędne do przeprowadzenia zabiegów będą gotowymi produktami, przechowywanymi w oryginalnych opakowaniach, w wyznaczonym do tego celu miejscu w obrębie utwardzonej części wiertni odizolowanej szczelnie od gruntu.

Kwas przechowywany będzie w zbiornikach kwasoodpornych. Jak wynika z *kip*, cały proces sporządzania płynu zabiegowego odbywał się będzie w układzie zamkniętym. Po odpowiednim przygotowaniu, ciecz procesowa dozowana będą do odwiertu. Szczelne odizolowanie kolumny poszukiwawczej od warstw wodonośnych, jak również pozostałe rozwiązania zapewnią ochronę środowiska hydrogeologicznego, w szczególności warstw wodonośnych.

Test produkcyjny wykonywany będzie tylko w przypadku stwierdzenia przyływu kopaliny, a wykonywane w jego trakcie pomiary parametrów złożowych posłużą to ustalenia programu próbnej eksploatacji. Faza ta trwać może maksymalnie do 120 dni. Próbną eksploatacją wykonywana będzie w celu określenia wydajności odwiertu oraz spadku wydajności w czasie, tj. parametrów niezbędnych do obliczenia zasobów złoża i trwać może maksymalnie 2 lata, a wydobyta w tym czasie kopalina może być wykorzystywana komercyjnie.

W przypadku, jeśli zasoby gazu ziemnego w danym odwiercie uzasadnią ekonomiczną opłacalność jego wydobycia, wokół zagłowiczono otworu powstanie strefa przyodwiertowa, której zagospodarowanie odbywać się będzie na podstawie koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża, którą poprzedzić musi uzyskanie odrębnej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. W przeciwnym razie, odwiert zostanie zlikwidowany poprzez wykonanie korków cementowych, celem oddzielenia warstw wodonośnych oraz warstw, które mogą zawierać bituminy, i trwale oznaczony w terenie.

Odnosząc się do etapu wykonywania odwiertów poszukiwawczych gazu ziemnego i ropy naftowej, Inwestor wyjaśnił, iż z terenu przewidzianego pod wiertnię zdjęta zostanie wierzchnia warstwa gleby, następnie zostanie on zniwelowany i utwardzony. Odłożona gleba zostanie wykorzystana podczas rekultywacji. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego, na terenie wiertni wyznaczona zostanie tzw. strefa brudna, której podłoże zostanie obniżone względem pozostałego terenu, wyprofilowane odpowiednio i odizolowane od gruntu za pomocą np. geomembrany. W strefie tej znajdować się będą miejsca mogące zanieczyścić środowisko gruntowo-wodne, m.in. urządzenie wiertnicze, serwis płuczki, miejsce magazynowania materiałów niebezpiecznych, olejów i smarów, zbiorniki paliw. Ponadto, materiały i substancje płuczki będą chronione przed wpływem warunków atmosferycznych. Z analizy przedłożonej dokumentacji wynika, iż teren wiertni, jak i baza taboru sejsmicznego wyposażone zostaną w sorbenty, w tym diatomit, które służyć będą m.in. do neutralizowania ewentualnych wycieków.

Proces technologiczny wiercenia będzie monitorowany z zastosowaniem metod geofizycznych, co dostarczy m.in. informacji o stanie technicznym otworu i stanie ośrodka skalnego umożliwiając podjęcie odpowiednich działań. Jak wynika z uzupełnienia, podczas wiercenia otworu wiertniczego, w systemie ciągłym mierzone będą takie parametry jak ciśnienie płuczki w obiegu, ciśnienie tłoczenia substancji zabiegowych, ilość dozowanej płuczki lub substancji zabiegowych. Dostarczą one informacji m.in. o zachowaniu się struktur geologicznych oraz szczelności rurowania. Każdorazowo, przed rozpoczęciem i po zakończeniu prac wiertniczych wykonywane będą badania stanu środowiska gruntowo-wodnego w otoczeniu wiertni, w celu stwierdzenia zmian fizyko-chemicznych w związku z prowadzeniem prac w obrębie utworów geologicznych. W ramach monitoringu prowadzone będą analizy chemiczne wód powierzchniowych i podziemnych w miejscu planowanej wiertni oraz w zasięgu 500 m od granic wiertni. Z zapisów uzupełnienia wynika, iż badania te obejmą analizę chemiczną gleby i podglebia w zakresie wybranych metali ciężkich, olejów mineralnych, sumy benzyn, wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych, węglowodorów aromatycznych, fenolu; analizę wód powierzchniowych i podziemnych w zakresie wybranych parametrów fizycznych oraz chemicznych w tym: chlorków, siarczanów, siarczków, fosforanów, azotu ogólnego, amonowego, azotanów, azotynów, chemicznego zapotrzebowania na tlen, suchej pozostałości, węgla organicznego, ekstraktu eterowego,

indeksu fenolowego, wybranych metali, wodorowęglanów, węglowodorów ropopochodnych, węglowodorów aromatycznych i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych.

Jak wynika z opisanych w *kip* oraz uzupełnieniach prac geologicznych i procesów technologicznych, na terenie wiertni nie będą powstawać ścieki przemysłowe. Gospodarka wodno-ściekowa z terenu wiertni realizowana będzie przez podmioty trzecie, uprawnione do prowadzenia działalności w zakresie odprowadzania ścieków. Zagospodarowanie ścieków bytowych, powstających na terenie wiertni w trakcie realizacji prac wiertniczych, realizowane będzie z wykorzystaniem szczelnych, stalowych zbiorników bezodpływowych, z których nieczystości ciekłe będą systematycznie wywożone przez uprawnione podmioty. Dzięki zastosowaniu powyższego rozwiązania, zapewnione zostanie bezpieczne, okresowe gromadzenie ścieków bytowych, bez ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego. W zakresie przyjętych przez Inwestora sposobów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych z terenu placu wiertniczego analiza dokumentacji wykazała, że przedstawione w *kip* oraz jej uzupełnieniach rozwiązania zapewnią skuteczne zabezpieczenie środowiska gruntowo-wodnego przed ewentualnym zanieczyszczeniem. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego przed wodami opadowymi i roztopowymi, spływającymi powierzchniowo z placu wiertni, urządzenia technologiczne, materiały i substancje lokalizowane będą na uszczelnionej utwardzonej nawierzchni. Tzw. strefa brudna, zostanie odizolowana od pozostałej części placu systemem drenarskim, ze pomocą którego woda opadowa zostanie odprowadzona odpowiednim spadkiem terenu do szczelnego zbiornika i wykorzystywana m.in. do przygotowania płuczki, a ostatecznie odpowiednio zagospodarowana. Według informacji przedstawionych w *kip*, zbiornik ten będzie ziemny, wykopany w gruncie, wyłożony zgrzewaną folią lub geomembraną. Zastosowanie takiego rozwiązania wykluczy ewentualny zrzut zanieczyszczeń do odbiorników jak również rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń po całym terenie wiertni. W *kip* przedstawiono również rozwiązania techniczno-organizacyjne, dotyczące zaplecza socjalno-technicznego podczas prowadzenia prac geofizycznych.

Jak wynika z przedstawionej *kip* oraz uzupełnień, przyjęte przez Inwestora rozwiązania techniczne i technologiczne pozwolą na funkcjonowanie planowanej inwestycji w sposób niestwarzający zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego zarówno na etapie prowadzenia prac sejsmicznych jak i wiercenia otworu poszukiwawczo-rozpoznawczego oraz testu i próbnej eksploatacji.

Odnosząc się do art. 63 ust. 1 pkt 2 lit. e *ustawy o oś.*, w obszarze koncesji Kórnik-Środa, znajdują się następujące obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 ze zm.): obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002, obszar specjalnej ochrony ptaków Ostoja Rogalińska PLB300017, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Lasy Żerkowsko – Czeszewske PLH300053, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Rogalińska Dolina Warty PLH300012, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Średzkiej Strugi PLH300057, obszar chronionego krajobrazu „Szwajcaria Żerkowska”, „Bagna Średzkie”, „Obszar Chronionego Krajobrazu w Gminie Kórnik”, „Żerkowsko-Czeszewski Park Krajobrazowy”, „Rogaliński Park Krajobrazowy”, rezerwat przyrody „Krajkowo” i „Dębno nad Wartą” oraz otulina Wielkopolskiego Parku Narodowego.

Planowane przedsięwzięcie obejmuje wykonanie badań geofizycznych oraz prac wiertniczych. Z *kip* wynika, że przy wykonywaniu prac terenowych wykorzystywane będą przede wszystkim istniejące drogi i dukty. Podczas prac geofizycznych nie przewiduje się wycinki drzew i krzewów. Nie planuje się prac w rezerwachach przyrody. Ponadto, Inwestor deklaruje, że prace geofizyczne na obszarach objętych ochroną prawną odbywały się będą pod nadzorem przyrodniczym. Również wybór szczegółowej lokalizacji obszaru prac wiertniczych i bazy sprzętu na obszarach chronionych będzie uwzględniał potrzebę ochrony wartości przyrodniczych tych obszarów. Na terenie objętym planowanymi działaniami mogą

występować gatunki roślin, grzybów lub zwierząt objętych ochroną prawną. W przypadku konieczności wykonania czynności podlegających zakazom w stosunku do tych gatunków przed rozpoczęciem realizacji planowanego przedsięwzięcia konieczne będzie uzyskanie odpowiedniego zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska lub Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu, w trybie art. 56 ustawy o ochronie przyrody.

Uwzględniając powyższe, nie przewiduje się negatywnego wpływu inwestycji na obszary chronione, w tym na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ani pogorszenia integralności obszarów Natura 2000 lub spójności sieci.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz brak transgranicznego charakteru oddziaływania przedsięwzięcia na poszczególne elementy przyrodnicze, jak również czas trwania, wielkość i złożoność oddziaływania, odstąpiono od nałożenia na wnioskodawcę obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

POUCZENIE

Na niniejsze postanowienie stronom nie przysługuje zażalenie.

Otrzymują:

1. Maciej Nowakowski, PGNiG SA, Pion Wsparcia Prac Geologicznych, Dział Ochrony Środowiska, ul. M. Kasprzaka 25, 01-224 Warszawa
2. Pozostałe strony postępowania, zgodnie z art. 49 Kodeks postępowania administracyjnego
3. aa

*Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Poznaniu
/.../
dr Jerzy Ptaszyk
I Zastępca Dyrektora
Regionalny Konserwator Przyrody*

Sposób podania do publicznej wiadomości:

Data podania do publicznej wiadomości:

Pieczęć urzędu

Podpis i pieczęć osoby potwierdzającej